

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági ismeretek tanításának módszertana I.				Kódja:	GT_MKTL001-17	
	angolul:	Teaching Methods of Economic Education						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, DE Oktatási-Nevelési Intézmények, DE Balásházy János Gyakorló Technikuma, Gimnáziuma és Kollégiuma						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Nagyné Biró Edit			beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A tantárgyhoz tartozó témakörök feldolgozása a gyakorlati dolgok szem előtt tartásával történik. A változó törvények figyelembevételével és az aktuális kerettantervekkel, programtervekkel, követelményekkel legyenek tisztában a hallgatók. Ismerjék a gazdasági tantárgyak tanításához szükséges módszereket.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri és rendszerezi a szakképzéssel kapcsolatos szabályozókat; meg tudja a tanítási folyamatot tervezni, ismeri a tanítási folyamat során alkalmazandó dokumentumokat. Tudja alkalmazni a megismert tanítási módszereket.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes önállóan megtervezni a tanítási órát és elkészíteni a szükséges dokumentumokat.</p> <p><i>Attitűd:</i> A középiskolás tanulók motivációja, differenciálása, a szemléletesség sokrétű alkalmazása a gazdasági ismeretek tanítása során.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Saját elképzeléseit beépíti a tanóra tervébe, képes kreatívan gondolkodni a gazdasági tárgyak tanítása terén.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A közgazdász tanárok számára megtanítani, hogyan kell felépíteni egy oktatási folyamatot egy közgazdaságtannal kapcsolatos tantárgy tanításához. Melyek az oktatás szervezésének dokumentumai, hol találhatóak a kimeneti és vizsgakövetelmények, hogyan épül fel a kerettanterv vagy programterv. Ismerjék meg a hallgatók, hogy milyen különböző módszerekkel lehet megtanítani a gazdasági tárgyakat, különös tekintettel az IKT eszközök használatára.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A felsorolt témakörök elsajátítása gyakorlat keretében.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A kurzus teljesítésének feltétele a gyakorlaton történő részvétel és egy tematikus terv valamint egy óraterv összeállítása a gyakorlaton kapott instrukciók alapján.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p>								

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A tanári felkészülés folyamata a közgazdaságtan szakképzésben
	TE*
	A középiskolai közgazdaságtan oktatási folyamatának szerkezete
	TE
	Az oktatás szervezésének dokumentumai
	TE
	Iskolaszervezet, kerettantervek, programtervek
	TE
	Képzési és kimeneti követelmények a közgazdaságtan képzésben
TE	
2. konzultációs alkalom (5 óra)	A tanítási folyamat tervezési feladatai
	TE
	Tanmenet
	TE
	Tematikus terv
	TE
	Óraterv
	TE
	Motiváció a szakmatanulásban
TE	
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Differenciálás a közgazdaságtani képzésben
	TE
	Információs és Kommunikációs Technológiák alkalmazása a gazdasági ismeretek oktatásában
	TE
	A módszerek megválasztása és alkalmazása
	TE
	Az oktatási folyamat felépítése a gyakorlati órákon
TE	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Menedzsment				Kódja:	GT_MKTL002-17	
	angolul:	Management						
Felelős oktatási egység:		DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollovium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Pierog Anita			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatókat bevezetni a menedzsment tudományba. Megismertetni őket a vezetés- szervezés alapjaival, egyfajta gondolkodásmód bemutatása.</p> <p>Tantárgy oktatásának fő célkitűzése: a szervezet elméleti alapfogalmak, a szervezeti jellemzők, valamint a szervezeti formák megismerése és a szervezet menedzselésével kapcsolatos vezetési feladatokra való felkészítés. A tárgy lehallgatásával a hallgatók megismerik a legfontosabb szervezet típusokat és azok vezetési sajátosságait. Elsajátítják a szervezettervezés, építés és fejlesztés elméleti módszereit és azok megvalósításának folyamatát is. Bizonyos vezetési témákból olyan ismeretanyag megszerzése, amely kiegészülve gyakorlati tapasztalatokkal alkalmassá teszi a végzett hallgatókat a szervezettel kapcsolatos tényleges vezetési problémák és feladatok megoldására beletartozik a szervezet fogalma, értelmezései: definíciók, paradigmák, szervezeti megközelítések a vezetéselméletben, életciklus modellek. Strukturális jellemzők: munkamegosztás, hatáskör szabályozás, koordináció, konfiguráció, mint szervezetformáló tényezők. Hatalom és függőség: hatalmi struktúra a szervezetben és az azt befolyásoló tényezők.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Átfogóan ismeri és érti a szervezetek működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket. - Érti a vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések információs és motivációs tényezőit. - Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - A társadalmi elvárásokat, a szervezeti ismereteket és az egyéni lehetőségeket értékelő megállapításaiban nem csak a racionális, hanem humanisztikus viszonyulás is jellemzi. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget érez csapatomunkában a csapattársak iránt, szakmai tudása szintetizálásával hozzájárul az eredményességhez. - Szakmai tudásával felelősen hozzájárul a szervezet minden alkalmazottjának pályafejlődéséhez, tudatosan támogatja a szervezeti fejlődés lehetőségét. - Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. - Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízika tudásában és képességeiben. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus főbb tartalmi súlypontjai a következők: a szervezetelmélet, szervezetek értelmezései, életcikluselméletek, strukturális jellemzők, szervezettípológiák, szervezetfejlesztés, hatalom, a vezetési gondolkodás fejlődése.

Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
Bevezető előadás, követelmények ismertetése, szervezet fogalma, szervezetelméleti modellek	Vezetői hajlam, másokról alkotott kép
A menedzsment, menedzser fogalma értelmezése	Strukturális jellemzők gyakorlat
Strukturális jellemzők, Szervezettípológiák	Csoportmenedzsment gyakorlat
Vezetői feladatok	Szervezeti kultúra esettanulmány
Munkahelyi légkör tényezői,	Vezetési stílus gyakorlat
Vezetői időgazdálkodás	
Szervezeti kultúra	
Csoportmenedzsment	
Vezetési stílus	

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A felsorolt témák megközelítése előadások majd esetek közös megbeszélésével, azok feldolgozásával történik.

Értékelés

A kurzus teljesítésének feltétele kollokvium teljesítése.

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Berde Cs.- Pierog A. (2020): Vezetés- és szervezetelmélet munkafüzet és esettanulmány gyűjtemény. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar.

Berde Cs.- Pierog A. (2019): Szemelvények vezetés- és szervezetelméletből. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar.

Daft, R.L. (2010): Management. South Western, Cengage Learning, Mason. 700.p. ISBN: 978-0-324-59584-0.

Williams, B. – Kinicki, A. (2010): Management-a practical introduction. Mcgrow-Hill Companies, Inc.654.p. ISBN: 0077396626Előadás anyag

Elektronikus tananyag

Bácsné- Bába É.- Berde Cs.- Dajnoki K. (2015): A vezetés alapjai. (szerk: Berde Cs.), Debreceni Egyetem. Center-Print Nyomda, Debrecen

Berde Cs.- Láczy M (2005): Menedzsment. Nyíregyházi Főiskola Gazdasági és Társadalomtudományi Főiskolai Kar

Ajánlott szakirodalom:

Williams, C. (2011): Management. South Western, Cengage Learning, Mason. 852.p. ISBN: 0-538-74597-6.

Griffin, R. (2010): Management. South Western College Pub. 848.p.ISBN: 1439080992

Maxwell, J. C. (2007): A vezető 21 nélkülözhetetlen tulajdonsága. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447950

Maxwell, J. C. (2004): Vezetés 101, amit minden vezetőnek tudnia kell. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447400

Anderson, D.R. - Sweeney, D.J. - Williams, T.A. - Camm, J.D. - Cochran, J.J. (2014): An Introduction to Management Science: QuantitativeApproachestoDecisionMaking 14th Edition. CengageLearning. 877 pp ISBN-13: 978-1111823610

Heti bontott tematika	
1. alkalom	Bevezető előadás, követelmények ismertetése, szervezet fogalma, szervezeti elméleti modellek A menedzsment, menedzser fogalma értelmezése Strukturális jellemzők, Szervezettípusok Vezetői feladatok Munkahelyi légkör tényezői, Vezetői időgazdálkodás Szervezeti kultúra Csoportmenedzsment Vezetési stílus
	TE*: A követelmények megismerése, az elhangzott előadások anyagainak megértése, adaptálása, gyakorlati alkalmazások
2. alkalom	Vezetői hajlam, másokról alkotott kép Strukturális jellemzők gyakorlat Csoportmenedzsment gyakorlat Szervezeti kultúra esettanulmány Vezetési stílus gyakorlat
	TE: A tanult anyagok elsajátítása, az elhangzott előadások anyagainak megértése, adaptálása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A nevelés pszichológiai alapjai				Kódja:	GT_MKTL003-17	
	angolul:	Psychology of upbringing						
Felelős oktatási egység:		DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	2	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Gergely Éva			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja betekintést nyújtani a pszichológia négy alapterületének (általános lélektan, személyiséglélektan, szociálpszichológia, fejlődéslélektan) legfontosabb alapfogalmaiba és összefüggésrendszerébe. Az általános lélektani bevezető során a pszichológia tárgya, irányzatok, érzékelés-észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, érzelem témák kerülnek előtérbe, majd a személyiség működésére vonatkozó főbb elméletek, szocializációs folyamatok és társas jelenségek kerülnek bemutatásra, illetve a hallgatók bővítik ismereteiket a fejlődéslélektan, fejlődéseméletek terén.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a pszichológia tudományos alapjainak elsajátítása - az ember- és gyermekismeret megalapozása - a személyiségfejlődés életkori és egyéni sajátosságainak ismerete <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a gyermek pszichológiai fejlődésére vonatkozó elméleti tudás felhasználásával képes a pedagógiai gyakorlatot, az iskola mindennapi valóságát elemezni - reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének elméleti lehetőségeiről <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -érzékeny a pszichológia elméleti és gyakorlati vonatkozásai, problémái iránt -fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást. A tervezés során együttműködik a kollégákkal és a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség). <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízika tudásában és képességeiben.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus résztvevői átfogó képet kapnak a pszichológia történetéről, vizsgálati módszereiről, a megismerő folyamatokról (figyelem, emlékezet, érzékelés, észlelés, képzelet, gondolkodás) és az érzelmeiről. Ezen túl nagy hangsúly kerül a fejlődéseméletek áttekintésére, és az egyes életkori sajátosságok megismerésére (testi, társas, érzelmi és kognitív jellemzők). Továbbá elsajátítják a személyiség felépítésére és működésére vonatkozó elméleti koncepciókat, illetve a szocializáció folyamatok, és a társas jelenségek összefüggéseit.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A hallgatók előadások keretein belül ismerik meg az egyes témákat.</p> <p>Az előadásokon való részvétel a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint.</p>								

Értékelés

Írásbeli vizsga, a dolgozat pontozásos értékelése.

Érdemjegyek:

0–60%	elégtelen (1)
61–70%	elégséges (2)
71–80%	közepes (3)
81–90%	jó (4)
91–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Oláh A. – Bugán A. (2001): Fejezetek a pszichológia alapterületeiből. ELTE Eötvös Kiadó

Tóth László (2000): Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN: 963-9224-57-X

Budavári-Takács Ildikó: A tanácsadás szociálpszichológiája, 2011

N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pszichológia pedagógusoknak, 2004

Ajánlott szakirodalom:

Atkinson R.L. - Atkinson R.C. - Smith E.E. - Bem D.J. (1994): Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A pszichológia tárgya, területei, fontosabb irányzatok
	TE*
	Az érzékelés és az észlelés
	TE
	Figyelem
	TE
	Emlékezet
	TE
	Képzelet, érzelem
	TE
	A személyiség fogalma, jellemzői, a személyiséget befolyásoló tényezők
	TE
	Személyiségfejlődés
	TE
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Személyiségelméletek 1.
	TE
	Személyiségelméletek 2.
	TE
	Szocializációs folyamatok és társas jelenségek összefüggései
	TE
	A fejlődéslélektan alapjai
	TE
	Fejlődésméletek
	TE
	Életkori szakaszok
	TE
	Serdülőkor és ifjúkor változásai
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A nevelés szociálpszichológiája				Kódja:	GT_MKTL004-17	
	angolul:	Social psychology of education						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Sportgazdasági és –Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlat	2	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szalánczi - Bartha Éva Judit			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja betekintést nyújtani az intézményes szocializáció szociálpszichológiai elméleti és gyakorlati megközelíthetőségére, bemutatni az iskola, mint szervezet működési sajátosságait, az iskola mint szocializációs szintér funkcióit, az iskolai szervezeti kultúrát, a tanár-diák, valamint a tanulók közötti interakciókat, valamint ismertetni a pedagógus hatékonyságát befolyásoló pszichológiai jelenségeket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- az iskolai szocializáció specifikumainak ismerete								
- a szervezeti kultúra fogalmának és megnyilvánulásainak ismerete az iskolára vonatkoztatva								
- rálátás a tanári hatékonyság növelésének lehetőségeire								
Képesség:								
- hatékony pedagógusi kommunikáció és problémamegoldás								
- képes a pszichológiai mérések eredményeinek pedagógiai gyakorlatba való átültetésére								
- önálló prezentáció tartására képes a neveléshez kapcsolódó pszichológiai jelenségekről								
Attitűd:								
- az iskolai teljesítményt befolyásoló pszichológiai tényezők rendszerszemléletű átlátása								
- egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal rendelkezik								
- nyitott a kooperatív együttműködésre, a csoportos feladatok megoldására								
- érzékenységet és érdeklődést mutasson a pszichológiai jelenségek és problémák iránt								
Autonómia és felelősség:								
Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus résztvevői átfogó képet kapnak az iskolai szocializáció speciális jellemzőiről és folyamatairól, a szocializáció során felmerülő jellegzetes problémák megoldási lehetőségeiről, az iskola mint szervezeti kultúra jellemzőiről és sajátosságairól, valamint a pedagógus hatékonyságát befolyásoló pszichológiai jelenségekről.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók gyakorlati órákon belül ismerik meg az egyes témákat.								
A gyakorlati órákon való részvétel a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint.								
Értékelés								
gyakorlati jegy								
Kötelező szakirodalom:								
Mészáros Aranka (szerk.)(2004): Az iskolai szociálpszichológia jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó Kft.								
Forgas J. (2009/1989): A társas érintkezés pszichológiája. Kairosz Kiadó, Budapest.								
Ajánlott szakirodalom:								
Budavári-Takács Ildikó: A tanácsadás szociálpszichológiája, 2011								
N. Kollár Katalin, Szabó Éva: Pszichológia pedagógusoknak, 2004								

Heti bontott tematika

1.	A szociálpszichológia és a neveléslélektan fogalma, tárgya, helye a tudományok rendszerében
2.	A szocializáció és a szocializáció szinterei
3.	Az iskola mint szocializációs színtér
4.	Az iskola mint szervezet működési sajátosságai
5.	Az iskola szervezeti kultúrája
6.	Az intézményi kultúra. Jelei, megnyilvánulásai.
7.	Az iskolai csoportok pszichológiája
8.	Szerepek és interakciók a csoportban
9.	Tanár-diák interakciók
10.	Diákok közti interakciók
11.	Csoporton belüli kommunikációs hálók
12.	Kommunikáció fejlesztésének lehetőségei
13.	Devianciák az iskolában
14.	A pedagógus hatékonyságát befolyásoló pszichológiai tényezők

A tantárgy neve:	magyarul:	A tanulói személyiség megismerése				Kódja:	GT_MKTL005-17											
	angolul:	Recognition of Students' Personality																
Felelős oktatási egység:		DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék																
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:												
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve										
	Előadás		Gyakorlat															
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar										
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0													
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Gergely Éva			beosztása:	adjunktus											
A kurzus célja, hogy a hallgatók																		
<p>átfogó képet kapjanak a tanulói személyiség megismerésének módszereiről, valamint egyes színtereiről. A tanulók személyiségének megismerése elengedhetetlen a nevelés és az oktatás folyamatában. A tanulókról szerzett információk begyűjtéséhez nem elég a tanulók órán mutatott viselkedésének megfigyelése, szükséges és hasznos a mélyebb megértést elősegítő pszichológiai módszerek alkalmazása. A tananyagban ajánlott módszerek pszichológusi képzettséget nem igényelnek, pedagógusok által is alkalmazhatók.</p>																		
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul																		
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -átfogó tájékozottsággal rendelkezik a tanulómegismerés módszertanáról -ismeri és érti azokat a kvalitatív és kvantitatív eljárásokat, amelyekkel a tanulói személyiség feltárható <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -képes a bemutatott módszerek és eszközök szakszerű használatára -szakmai véleményt és fejlesztési javaslatokat tud megfogalmazni <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -figyelemmel kíséri saját tevékenységeinek másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik saját tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére 																		
A kurzus rövid tartalma, témakörei																		
<p>A tantárgy elméleti kerete a tanulói megismerés módszereiről nyújt átfogó képet. Magában foglalja a személyiség kognitív (pl.: a tanulói teljesítményt befolyásoló tényezők, tanulási stílusok, tanulási orientációk) és non-kognitív (pl.: énkép, szociális énkép, kontrollhely, motiváció és érzelmek) összetevőinek elsajátítását, továbbá nagy hangsúlyt fektet a stressz- és konfliktuskezelés témakörére is.</p>																		
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek																		
<p>A hallgatók előadások és gyakorlatok keretein belül ismerik meg az egyes témákat.</p> <p>Az előadásokon való részvétel a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint.</p>																		
Értékelés																		
<p>Beadandó vizsgafeladat, a dolgozat pontozásos értékelése.</p> <p>Érdemjegyek:</p> <table> <tr> <td>0–60%</td> <td>elégtelen (1)</td> </tr> <tr> <td>61–70%</td> <td>elégséges (2)</td> </tr> <tr> <td>71–80%</td> <td>közepes (3)</td> </tr> <tr> <td>81–90%</td> <td>jó (4)</td> </tr> <tr> <td>91–100%</td> <td>jeles (5)</td> </tr> </table>									0–60%	elégtelen (1)	61–70%	elégséges (2)	71–80%	közepes (3)	81–90%	jó (4)	91–100%	jeles (5)
0–60%	elégtelen (1)																	
61–70%	elégséges (2)																	
71–80%	közepes (3)																	
81–90%	jó (4)																	
91–100%	jeles (5)																	

Kötelező szakirodalom:

Tóth László (2000): Pszichológiai módszerek a tanulók megismeréséhez. Pedellus, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Dávid Mária – Estefánné Varga Magdolna – Farkas Zsuzsanna – Dr. Hídvégi Márta – Lukács István (2008): Hatékony tanulómegismerési technikák. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú társaság, Budapest

Kulcsár Tibor (1982): Az iskolai teljesítmény pszichológiai összetevői. Tankönyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A tanulói megismerés alapelvei, szinterei
	TE* A tanulói megismerés működési jellemzői (kogníció, motivációk, attitűdök, érdeklődés)
	A tanulói személyiség megismerésének módszerei 1
	TE Megfigyelés (strukturált, strukturálatlan), kérdőív módszertana
	A tanulói személyiség megismerésének módszerei 2
	TE Interjúfelvétel (folyamata, szakaszai, alkalmazandó kérdéstípusok & stratégiák), dokumentumelemzés
	A személyiség kognitív összetevőinek megismerése
	TE Önismereti tesztek alkalmazása
	Intelligencia
TE Az intelligencia összetevői, tesztjeinek ismerete	
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Stressz- és konfliktuskezelés 1.
	TE A stressz fogalma, fajtái
	Stressz- és konfliktuskezelés 2.
	TE A stressz következményei (fiziológiai, kognitív és emocionális)
	Stressz- és konfliktuskezelés 3.
	TE Megküzdési módok és stratégiák (egészséges vs. patológiás)
	Esetelemzés 1
	TE Valós probléma (hátrányos helyzet, kirekesztettség, abúzus, függőség) feldolgozása egyéni szinten
	Esetelemzés 2
TE Valós probléma (hátrányos helyzet, kirekesztettség, abúzus, függőség) feldolgozása kiscsoportos szinten	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Iskolai tehetséggondozás				Kódja:	GT_MKTL006-17	
	angolul:	Talent care in education						
Felelős oktatási egység:		DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Gergely Éva			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy megismerteti a hallgatókkal a tehetségek azonosításának folyamatát, a tehetségfejlesztés lehetőségeit, céljait, programjait és rávilágít ezen gondoltok hasznosíthatóságára a tanári munka során. A kurzus célja a tehetségfejlesztés gyakorlatát megalapozó tudományos elméletek ismertetése. Ehhez kapcsolódóan a tanári munkában alkalmazható pszichológiai vizsgáló módszerek megismerése és használatának elsajátítása.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - az egyének közötti különbségek megértésének fejlesztése - a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelése - a tanítás és a nevelés révén kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztési módszereinek ismerete - tájékozott a tehetséges tanulók fejlődését támogató differenciálásban, az adaptív tanulásszervezési módszerekben, és a nevelési-oktatási stratégiákban 								
<i>Képesség:</i>								
<p>képes a motiváció, az érdeklődés, és a figyelem folyamatos fenntartására</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tanulók rövid- és hosszú távú célkitűzéseinek és pályatervének támogatása - adekvát diagnosztikai- és fejlesztő tevékenységekben való jártasság - elfogadó tanórai légkör kialakítása és fenntartása - a tehetséges tanulók erős oldalának és fejlesztendő területeinek felismerése 								
<i>Attitűd:</i>								
<p>szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.</p> <ul style="list-style-type: none"> - reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett. - törekszik arra, hogy minden tanulót eljuttasson képességei teljes kibontakoztatásához. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A főbb elméleti megközelítések közé sorolható a Renzulli-féle háromkörös modell, és Mönks-féle továbbfejlesztése. Ugyanígy Czeizel Endre 4+2+1 faktoros modellje, Gardner többtényezős intelligencia modellje, Sternberg modellje, és Gagné modellje kerül előtérbe a kurzus során. Továbbá azon tényezők megismerése, amelyek a tehetség legfontosabb összetevői. Intrapaszichés szinten többek között az intelligencia, a kreativitás, a motiváció, a tanulás iránti attitűd, a tanulási orientáció, és az énkép szerepe hangsúlyos. Interperszonális vonatkozásban pedig a szociokulturális háttér, az intézményi szerepvállalás, továbbá a társas kapcsolatok (család, kortársak, tanár, mentor) jelentőségét ismerhetik meg a hallgatók.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A gyakorlatokon interaktív formában történik az egyes témák feldolgozása az elméleti háttér megismerését követően.</p>								

Értékelés

A Hallgatók gyakorlati jegyet szereznek a tárgyból.

Kötelező szakirodalom:

- Balogh L., Herskovits M., Tóth L. (szerk.) (2000): A tehetségfejlesztés pszichológiája. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen
- Klein Sándor: Intelligencia, kreativitás, kompetencia. EDGE 2000 KFT, 2020.

Ajánlott szakirodalom:

- Balogh L. (2002): Tehetség és iskola. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen
- Gyarmathy É. (2006): A tehetség. Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása. ELTE Eötvös kiadó, Budapest
- Gyarmathy É. (2007): A tehetség. Háttéré és gondozásának gyakorlata. ELTE Eötvös kiadó, Budapest

+ előadás anyag

Heti bontott tematika	
58.	A tehetség meghatározása, tehetségfogalmak, definíciók
	TE*
	Egytényezős tehetségmodellek
	TE
	Többtényezős tehetségmodellek
	TE
	A tehetség kialakulása, az örökletesség és a környezet szerepe a tehetség kialakulásában. A tehetséges tanulókat jellemző személyiségvonások, a tehetséges tanulók azonosítása.
	TE
	A tehetség kibontakoztatását befolyásoló társas tényezők (család, nevelők, kortársak)
	TE
	Az intelligencia fogalma, mérése, kapcsolata a tehetséggel
	TE
	Genetikai és környezeti tényezők
	TE
66.	Tanulási stílus felmérésének lehetőségei Szülői vélemények, szülői kérdőívek alkalmazása Magas intellektuális képességek mérése a gyakorlatban
	TE
	Érzékenység, önértékelés
	TE
	A tehetség kiemelt területei
	TE
	Tehetség és érzékenység
	TE
	Önértékelés
	TE
	Érzelmi intelligencia
	TE
	A kreativitás fogalma, mérése és fejlesztésének a lehetőségei
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nevelésszociológia I.				Kódja:	GT_MKTL033-17	
	angolul:	Sociology of Education I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet, Neveléstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	magyar	
Levelező	X	Féléves		Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ceglédi Tímea			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Godó Katalin			beosztása:	PhD hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a nevelésszociológia tudományterületének alapját képező elméleteket, paradigmákat, tisztában legyenek a fogalmakkal, átlássák a folyamatokat és összefüggéseket, tisztában legyenek a társadalmi folyamatok és a pedagógia elmélete és gyakorlata közötti összefüggésekkel, kölcsönhatásokkal, valamint a fenti kölcsönhatásból eredő pedagógiai teendőikkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő tudással rendelkezik a nevelés és társadalom kapcsolatáról, a szocializációról, a kapcsolati kultúráról és gyermeknevelésről. Ismeri a családi és intézményi szocializáció kölcsönhatását, a pedagógus szerepét az együttműködésben. Megismeri a társadalmi, kultúra- és csoportközi folyamatok elméletét.								
<i>Képesség:</i>								
Képes reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének lehetőségeiről. Képes a tanulók személyiségét megismerni, az esetleges szocializációs, integrációs problémákat felismerni és kezelni.								
<i>Attitűd:</i>								
Tiszteli a tanulók személyiségét, a társadalmi háttértől elvonatkoztatva igyekszik segíteni a tanulót fejlődésében, az oktatási és nevelési folyamat során. Érzékeny a tanulók problémáira, segíti a személyes környezetében – elsődlegesen a családban és iskolában – a társas kapcsolataiban, kommunikációban, felkészíti a társadalmi integrációra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget érez a társadalom és a társadalmat alkotó kisközösségek iránt. Önálló véleményalkotással és autonóm döntéshozattal rendelkezik.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy bemutatja a hallgatóknak az informális és nonformális nevelés folyamatának általános és egyedi sajátosságait. A tárgy sorra veszi a szocio-ökonómiai státusz és az iskolai kudarcok közötti összefüggéseket, a hátrányos helyzet, veszélyeztetett státusz sajátosságait, a konform és deviáns viselkedési formák jellemzőit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Megbeszélés, vita, forrásfeldolgozás								
Értékelés								
A félév teljesítésének feltétele egy írásbeli beadandó elkészítése.								
Kötelező szakirodalom:								
Pusztai G. (szerk.) (2020). <i>Nevelésszociológia. Elméletek és kontextusok.</i> Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó.								
Ajánlott szakirodalom:								

- Andorka R. (2006). Oktatás (12. fejezet). Andorka R. (szerk.): *Bevezetés a szociológiába*. Budapest: Osiris Kiadó. pp. 427-457.
- Bourdieu, P. (2008). *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése*. Budapest, General Press Kiadó.
- Ceglédi T. (2018). *Ugródeszkán. Reziliencia és társadalmi egyenlőtlenségek a felsőoktatásban*. Debrecen: CHERD-Hungary.
- Ceglédi T. (2012). Reziliens életutak, avagy a hátrányok ellenére sikeresen kibontakozó iskolai karrier. *Szociológiai Szemle*, 22(2). 85-110.
- Engler Á. (2014). *Hallgatói metszetek*. Debrecen: CHERD-Hungary.
- Kozma T. (2001). *Bevezetés a nevelésszociológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.
- Pusztai G. (2009). *A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra*. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó.
- Réger Zita (2002). *Utak a nyelvhez*. Budapest: Soros Alapítvány és MTA Nyelvtudományi Intézet.
- Varga A. (szerk.) (2015). *A nevelésszociológia alapjai*. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, Wlisslocki Henrik Szakkollégium.

Tematika:

- A nevelésszociológia tudományterületének alapját képező elméletek, paradigmák megismerése
- A nevelés és társadalom összefüggései, a nevelés folyamatát meghatározó társadalmi tényezők
- Társadalmi egyenlőtlenségek és az iskola
- Társadalmi tőke és az iskola
- Hátrányos helyzet az iskolában
- Pedagógiai feladatok, teendők és kihívások az oktatás-nevelés területén
- Jó gyakorlatok rövid ismertetése, közös gondolkodás

A tantárgy neve:	magyarul:	Didaktika				Kódja:	GT_MKTL008-17	
	angolul:	Didactics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	.	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Enterszné Dr. Kocsis Zsófia			beosztása:	tanársegéd	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék az iskolai tanítási-tanulási folyamat elemeit, a tervezési-szervezési és értékelési feladatok elméleti hátterét, valamint hogy megértsék a modern oktatási folyamat célrendszerét, benne a tanár megváltozott szerepét, és hogy megértsék a tudatos tervezési és reflektív alapokon álló fejlesztési munka jelentőségét.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>Ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, tantervfajtákat, tantervtípusokat, átlátja ezeknek az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepét. Ismeri a tervezéshez szükséges információk forrását. Ismeri a tananyag-kiválasztás és a rendszerezés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai szempontjait, az erről megfogalmazott tudományos eredményeket.</p> <p>Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről. Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>Az iskola pedagógiai programja, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, az elsajátítandó tudás sajátosságai, a rendelkezésre álló taneszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére (tanmenet, tematikus terv, óraterv, folyamatterv). A pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban szakmai önreflexióra, illetve önkorrekcióra képes.</p> <p>Képes a különböző céloknak megfelelő, átgondolt stratégiákhoz a motivációt, a differenciálást, a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására. Képes nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást támogató tanulási környezet megszervezésére.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást. A tervezés során együttműködik a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).</p> <p>Törekszik a tanulókkal való együttműködés megvalósítására a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében. Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanítási-tanulási stratégiák, módszerek alkalmazására</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával-tanulásvégrehajtásával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanítás-tanulás helye az iskolai tevékenységrendszerben. A tanítási-tanulási folyamat tervezése és szervezése. - Tanári szerepértelmezések és reflektív habitus, általános tanulásszervezési feladatok, motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás. - Tanulásszervezési munkaformák: frontális, csoportos, egyéni munka (kooperatív technikák és a projekt módszer) és 								

módszerek, stratégiák, taneszközök használata a tanórai tevékenységek során.

- A tartalom kérdésköre: tananyag-kiválasztási szempontok, értékrendszer és iskolai tananyag. A tantervek típusai, a tantervi szabályozás szintjei: központi tantervek (NAT, kerettantervek) és helyi tanterv.
- Tervezési szintek a tanítási-tanulási folyamatban, tantárgyi programok (tanmenet) és a tanóraterv készítése.
- A tantervi követelményrendszer, követelménytaxonómiák és a pedagógiai értékelés alapjai.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók saját tapasztalataik reflektív feldolgozása és az előadáson zajló megbeszélések segítségével önállóan készülnek fel a követelmények teljesítésére.

Értékelés

A kurzus végén a hallgatók tesztet írnak. A minősítés 5 fokozatú érdemjegy.

Kötelező szakirodalom:

Chrappán Magdolna (2020): Didaktika 1. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó

Szabó Éva (2015). A digitális szakadékon innen és túl – A tanárszerep változása a XXI. században. *Oktatás-Informatika*, 5(1). <http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/14726/19/2920986.pdf>

Báthory Zoltán (1997): Tanulók, iskolák – különbségek. OKKER Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Szabó László Tamás (2010): Bevezetés a tanári mesterségbe. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, [Pallas Debrecina 19.]

Szivák Judit (2010): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.

http://tehetseg.hu/sites/default/files/04_kotet_net.pdf

Ajánlott szakirodalom:

Falus Iván (szerk.) (2007): A tanárrá válás folyamata. Gondolat, Budapest

Ginnis, Paul (2007): Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei. Pécs, Pécsi Direkt kft. – Alexandra.

Kagan, Spencer & Kagan, Miguel (2010): Kooperatív tanulás. Budapest, Önkonet

N.Kollár Katalin- Rapos Nóra (szerk) (2005): Tanár leszek. A társas, társadalmi viszonyok. [Tanár leszek 1.]

Budapest, ELTE Eötvös Kiadó. http://www.eltereader.hu/media/2015/11/Tanar_leszek_READER.pdf

Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Ollé János – Papp-Danka Adrienn – Lévai Dóra – Tóth-Mózer Szilvia – Virányi Anita: Oktatásinformatikai

módszerek. Tanítás és tanulás az információs társadalomban. Budapest, ELTE – Eötvös Kiadó,

2013.http://www.eltereader.hu/media/2013/11/Olle2_akt-inform_READER.pdf

Heti bontott tematika

1. konzultációs alkalom (5 óra)	Tanári szerepértelmezések, tanári feladatok és kompetenciák a 21. század iskolájában. Reflektív tanár, a reflektív tanár a tanítási-tanulási folyamatban.
	TE* a hallgató értelmelni tudja a hagyományos és kiterjesztett tanári szerepeket, megérti a reflektivitás szükségességét, fel tudja sorolni a reflektivitás fejlesztésének módszereit;
	A pedagógiai folyamatok értelmezése, a tanítás-tanulás helye az iskolai tevékenységrendszerben. A tanítási-tanulási folyamat kezdete, folyamattervezés és szervezés
	TE* a hallgató fel tudja sorolni az iskolai tevékenységeket, megérti azok jelentőségét, ismeri tanulás szervezési folyamat lépéseinek tartalmát és azok jelentőségét
	Általános tanulásszervezési feladatok, motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás
	TE* a hallgató fel tudja sorolni az iskolai motiválás típusait, megérti a motiválás és az aktivizálás jelentőségét a tanulási folyamatban, különbséget tud tenni a tanulói aktivitás típusai között, ismeri a tanári feladatokat a motiválás és aktivizálást területén
	Általános tanulásszervezési feladatok, motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás
	TE*a hallgató ismeri a megerősítés fogalmát, típusait, kritériumait, megérti az ellenőrzés és a minősítés közötti különbséget, elfogadja és azonosul a differenciálás pszichológiai hátterével, ismeri a differenciálás típusait
	Tanulásszervezési munkaformák: frontális, csoportos, egyéni munka (kooperatív technikák és a projektmódszer)
	TE* a hallgató ismeri a tanulásszervezési munkaformák fogalmát, fel tudja sorolni és érti az alkalmazásuk feltételeit, előnyeit és hátrányait. Megérti a munkaformák és a tanulási folyamat céljai és követelményei közötti összefüggéseit
	Módszerek, stratégiák a tanórai tevékenységek során. Az atipikus tanulási formák (e-learning-formák, távoktatás)
	TE* fel tudja sorolni a leggyakrabban alkalmazott tanítási módszereket, ismer azok alkalmazhatósági kritériumait és kivitelezésének lépéseit, ismeri az e-learning jelentőségét, képes tanári tervezésében megtalálni az optimális elearning-alkalmazásokat
	A taneszközök. A taneszközök kiválasztásának szempontjai, alkalmazásnak feltételei a tanórákon.
	TE* a hallgató ismeri a taneszközök típusait, ki tudja választani az adott szituációhoz leginkább illő eszközöket, megérti a taneszköz-kiválasztás szempontjait és a tervezőmunkában betöltött jelentőségüket
87.	A tartalom kérdésköre: tananyag-kiválasztási szempontok, értékrendszer és iskolai tananyag. TE* a hallgató megérti a tananyag-kiválasztás elveit, elemezni tudja az értékrendszer, a célok és a tartalom összefüggéseit, megérti saját tantárgyainak célrendszerét.
89.	A tartalom elrendezésének szempontjai: lineáris, koncentrikus, spirális tananyag, szimultán és szukcesszív tananyag-elrendezés TE* a hallgató fel tudja sorolni a különböző tananyag-elrendezés típusait és azok tulajdonságait, megérti a tantervek belső struktúrájának jelentőségét, elemezni tudja saját tantárgyait az elrendezési típusok szempontjából
91.	A tantervek típusai, a tantervi szabályozás szintjei: központi tantervek (NAT, kerettantervek). A helyi tanterv jellemzői. TE* a hallgató ismeri a tantervtípusokat, képes különbséget tenni a központi és a helyi tantervek szabályozási feladati között, ismeri a NAT és kerettantervek szerkezeti elemeit, fel tudja sorolni a műveltség- és kompetenciaterületeket
93.	Tervezési szintek a tanítási-tanulási folyamatban (központi tantervek, helyi tanterv, tematikus egységek) TE* a hallgató fel tudja sorolni a tervezési szinteket, ismeri az egyes szintek dokumentumok tulajdonságait, képes azonosítani saját szerepét a dokumentumok készítésében, megérti a tervezési dokumentumok fontosságát a folyamat eredményességében
95.	Tantárgyi programok (tanmenet) készítése A tematikus tervezés és a tanórák tervezése. TE* a hallgató megérti a tanmenet és a tanóratervezés alaplépéseit, ismeri az óraterv elemeit, megérti az egyes elemek közötti összefüggést, képes megtervezni egy tanóra alapjait
97.	A tantervi követelményrendszer, követelménytaxonómiák és a pedagógiai értékelés alapjai. TE* a hallgató ismeri a követelmény fogalmát, a követelmények meghatározásának alapjait, feltudja sorolni a Bloom-taxonómia területeit és a vezérelveket.
99.	A tanítás mint kommunikáció: a tanóra interakciós közege, tanári és tanulói kommunikáció, döntési szituációk a tanórán. A tantárgyak kommunikációs sajátosságai TE* a hallgató ismeri a tanórai kommunikáció típusait, megérti a kommunikáció tantárgyi sajátosságait, képes felismerni a döntési helyzeteket és képes saját döntéseire reflektíven tekinteni

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pedagógiai folyamat I.				Kódja:	GT_MKTL009-17	
	angolul:	Pedagogical process I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Didaktika				Kódja:	GT_MKTL008-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szücs Tímea			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy gazdagítsa a hallgatók gyakorlati tudását az iskolai folyamatokról, történésekről. A tanegység fő feladata az alapfogalmak tisztázása, a tantermi történések megfigyelése, értelmezése, a tapasztalatok együttes feldolgozása, az általános pedagógiai képességek fejlesztése. A hallgatók a gyakorlatokon tantermi helyzeteket elemeznek és beszélnek meg. Cél ezáltal a hallgatók pálya- és önismeretének elősegítése.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A végzett tanár tájékozott az oktatás módszereinek és stratégiáinak rendszeréről, képes ezeket kritikailag elemezni, több szempontból értelmezni. Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket. Ismeri és érti a nevelés és tanítás összefüggéseit. A tanításban is képes a Nemzeti alaptanterv fejlesztési területei nevelési céljainak érvényesítésére.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a tanulási-tanítási stratégia meghatározására, a tananyag feldolgozásához a pedagógiai céloknak és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő oktatási folyamat meghatározására, hatékony módszerek, szervezési formák, eszközök kiválasztására a végzettségének megfelelő korosztály, illetve a felnőttoktatás keretében is. Képes az aktivitást, interaktivitást, motivációt és differenciálást elősegítő, az életkori sajátosságoknak megfelelő tanítási stratégiákat, a módszerek és eszközök gazdag választékát alkalmazni. Képes a konfliktusok hatékony kezelésére.</p> <p><i>Attitűd:</i> Elfogadja, hogy a tanulás aktív folyamat, amelyben a tanulási környezet és technológia meghatározó szerepet játszik. Elismeri a tanulási folyamat tudatosításának szükségességét, elkötelezett híve a tanulás tanításának. Előítéletektől mentesen végzi tanári munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni. Az iskola világában tudatosan törekszik az értékek sokféleségének elfogadására, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására, különös tekintettel az etnikumokra és nemzetiségekre. Belátja, hogy a konfliktusok is a közösségi élethez tartozhatnak. Törekszik a fiatalok világáról minél több ismeretet szerezni, tiszteli különbözőségeiket és jogaikat. Folyamatosan együttműködik a szülőkkel.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> - az oktatás és az iskolarendszer helye és szerepe - magyar és külföldi összehasonlítások személyes tapasztalatok elemzése - a magyar oktatási rendszer felépítése, „a tanári asztal két oldala” - az oktatás folyamata - a tanulás feltételeinek megteremtése: szubjektív, objektív - a „rejtett tanterv”, a Pygmalion hatás, a „kettős színpad”, a reflektív tanár - pedagógiai programok a különböző típusú intézményekben (csoportmunka) - a csoportok munkájának értékelése 								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Szemináriumi munkaforma, amely az új ismeretek megismerését, valamint páros, illetve csoportmunkát foglal magába. A tanítási módszer alapvetően a kooperatív interakció. Megbeszélés, vita, egyéni véleménynyilvánítás iskolai szituációk, források, beszámolók stb. elemzése, helyzetgyakorlatok segítségével.

Értékelés

- Tanórai aktivitás (egyéni értékelés!):
  - tematikailag releváns, konstruktív megnyilvánulás
  - személyes tapasztalatok, önálló gondolatok megosztása
  - ésszerű érvelés
  - a páros és kiscsoportos feladatokban való érdemi részvétel
- Otthoni feladat:
  - a szeminárium anyagához kapcsolódó témák, módszerek gyakorlati feldolgozása

Kötelező szakirodalom:

Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631952967

Falus Iván (szerk.) (2007): A tanárrá válás folyamata. Gondolat, Budapest. ISBN: 9789639610972

Szabó László Tamás (2010): Bevezetés a tanári mesterségbe. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen ISBN 9789633180273

Ajánlott szakirodalom:

Szabó László Tamás (szerk.) (2011): Pedagógiai esetek. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen. ISBN 9789634735021

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Az oktatás és az iskolarendszer helye és szerepe
	TE*
	Magyar és külföldi összehasonlítások, személyes tapasztalatok elemzése
	TE
	A magyar oktatási rendszer felépítése
	TE
	„A tanári asztal két oldala”
	TE
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Az oktatás folyamata
	TE
	A tanulás szubjektív feltételeinek megteremtése
	TE
	A tanulás objektív feltételeinek megteremtése
	TE
	A „rejtett tanterv”
	TE
3. konzultációs alkalom (5 óra)	A Pygmalion hatás
	TE
	A „kettős színpad”
	TE
	A reflektív tanár
	TE
	Pedagógiai programok a különböző típusú intézményekben (csoportmunka)
	TE
A csoportok munkájának értékelése	
TE	
Szituációs játékok	
TE	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	IKT az oktatásban				Kódja:	GT_MKTL010-17	
	angolul:	ICT in Education						
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Lengyel Péter József			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a korszerű IKT eszközök és alkalmazások oktatási felhasználását, fejlessze képességeiket ezek hatékony integrálásában a tanítási és tanulási folyamatokba, valamint ösztönözze őket az innovatív pedagógiai megoldások alkalmazására.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgatók ismerik a mesterséges intelligencia (MI) alapú eszközök és alkalmazások oktatásban való felhasználásának elméleti és gyakorlati alapjait. Megértik, hogyan integrálhatók ezek az eszközök a tanítási és tanulási folyamatokba, valamint tisztában vannak az MI használatának előnyeivel és kihívásaival az oktatásban.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgatók képesek azonosítani és alkalmazni a különböző MI alapú eszközöket és alkalmazásokat a tanítási gyakorlatban. Fejlesztieni tudják az oktatási folyamatokat MI segítségével, például adaptív tanulórendszerek, chatbotok és automatikus értékelő rendszerek használatával. Ezen kívül képesek lesznek saját online tananyagokat és tanulási környezeteket létrehozni és menedzselni.								
<i>Attitűd:</i>								
A hallgatók nyitottak az új technológiákra és módszertanokra, különösen a mesterséges intelligencia oktatási alkalmazásaira. Érdeklődést mutatnak az innovatív pedagógiai megoldások iránt, és elkötelezettek az élethosszig tartó tanulás mellett. Fogékonyak az új információk és szakmai ismeretek befogadására, valamint pozitívan állnak hozzá az oktatás digitalizációjához.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A hallgatók képesek önállóan alkalmazni a megszerzett tudást és képességeket az oktatási gyakorlatban. Felelősséget vállalnak saját tanulásukért és szakmai fejlődésükért, valamint a technológiai eszközök etikus és felelős használatáért. Képesek önállóan prezentációkat, tananyagokat készíteni és oktatási projekteket vezetni, szükség esetén segítséget kérve és együttműködve kollégáikkal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus céljainak és követelményeinek ismertetése, az IKT eszközök szerepe az oktatásban, digitális taneszközök oktatási alkalmazása, Web 2.0 eszközök használata, közösségi oldalak oktatási alkalmazásai, blended learning és e-learning módszerek, online kollaborációs eszközök használata, oktatási alkalmazások és szoftverek bemutatása, interaktív tananyagszerkesztők használata, mesterséges intelligencia alkalmazások bemutatása az oktatásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás: Az oktató bemutatja az elméleti alapokat és a gyakorlati alkalmazásokat, segítve a hallgatókat az új ismeretek elsajátításában.								
Interaktív bemutató: Digitális és IKT eszközök gyakorlati használatának bemutatása, amely során a hallgatók közvetlenül is megismerhetik a technológiákat.								
Online gyakorlatok: Web 2.0 eszközök és online kollaborációs eszközök használata valós időben, hogy a hallgatók tapasztalatot szerezzenek a digitális környezetben való tanításról és tanulásról.								
Felfedezéssel tanulás: A hallgatók önállóan fedezik fel az IKT eszközök és alkalmazások lehetőségeit, ösztönözve az önálló tanulást és a kreatív problémamegoldást.								
Értékelés								
Az érdemjegy kialakításának módja: 5 fokozatú								
0 - 59 % elégtelen,								
60 - 69 % elégséges,								

70 - 79 % közepes,
80 - 89 % jó,
90 - 100 % jeles.

Kötelező szakirodalom:

Gyakorlati prezentációs anyagok

Ajánlott szakirodalom:

Benedek, A. (2020). Digitális pedagógia. Budapest: Typotex Kiadó.

Csapó, B., & Molnár, Gy. (Szerk.). (2019). Oktatásinformatika. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Molnár, Gy. (2018). A digitális világ pedagógiája. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.

Órákra bontott tematika

1.	A kurzus tematikájának, követelményeinek ismertetése, a fogalmi és tartalmi keretek tisztázása TE*: A hallgatók megismerik a kurzus kereteit és elvárásait.
3.	Az IKT eszközök típusai és alkalmazásuk az oktatás különböző szintjein. TE: A hallgatók megértik az IKT eszközök oktatásban való alkalmazásának különböző módjait.
5.	Digitális taneszközök fajtái és használatuk az oktatásban, interaktív tábla, tablet, stb. TE: A hallgatók megismerik a különböző digitális taneszközöket és alkalmazásukat.
7.	A Web 2.0 eszközök (pl. blogok, wikipédiák, közösségi oldalak) bemutatása és oktatási lehetőségei. TE: A hallgatók megismerik a Web 2.0 eszközök oktatási lehetőségeit és használatukat.
9.	A közösségi oldalak használata az oktatásban és tanulási folyamatokban. TE: A hallgatók megértik a közösségi oldalak oktatási potenciálját és kihívásait.
11.	e Blended learning és e-learning koncepciók, módszerek és gyakorlatok. TE: A hallgatók megismerik a blended learning és e-learning alapjait, előnyeit és hátrányait.
13.	Online kollaborációs eszközök (pl. Google Docs, Microsoft Teams) használata a tanulási folyamatban. TE: A hallgatók elsajátítják az online kollaborációs eszközök használatát.
15.	Oktatási célra fejlesztett alkalmazások és szoftverek (pl. Kahoot!, Quizlet) bemutatása és használata. TE: A hallgatók megismerik az oktatási célra fejlesztett alkalmazások használatát.
17.	Interaktív tananyagszerkesztők (pl. H5P, Articulate) bemutatása és használata. TE: A hallgatók képesek lesznek interaktív tananyagokat szerkeszteni.
19.	Mesterséges intelligencia (MI) alapú eszközök és alkalmazások bemutatása az oktatásban TE: A hallgatók megismerik a mesterséges intelligencia alapú eszközök és alkalmazások használatát az oktatásban

*TE tanulási eredménye

A tantárgy neve:	magyarul:	A különleges bánásmód pedagógiája				Kódja:	GT_MKTL011-17	
	angolul:	Pedagogy of students with special needs						
Felelős oktatási egység:		DE BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Engler Ágnes			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>a különleges bánásmódot igénylő tanulók iskolai integrációjának elősegítése a tanár szakos hallgatók inkluzív szemléletének fejlesztésével. A felkészülés kiterjed az integrált oktatás törvényi és intézményi kereteinek és feltételeinek megismerésére, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulói csoportok jellegzetes kognitív működésének megértésére, különös tekintettel az sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartás zavarokkal küzdő tanulóakra.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A hallgató ismeri az egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezési formákat, így a cselekvéses, individuális, differenciált, kooperatív és az önálló tanulási technikákat. Ismeri a szakértői bizottságok és a nevelési tanácsadók munkáját szabályozó jogszabályokat és működési praxisukat.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>Képes gyakorlatban alkalmazni ismereteit a legfontosabb nemzetközi és hazai pedagógiai felfogásokról, az integráció, az inklúzió kérdéséről. Alkalmazza az együttműködést támogató, motiváló módszereket. Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Jellemzi a másság elfogadása, tanulót megismerni kész nevelői attitűd. Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit. Törekszik az értékek sokféleségének elfogadására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Részt vesz az integrált és inkluzív oktatás intézményi kereteinek megteremtésében, és megvalósításában. Együttműködik az intézményi szintű illetve döntésekben a tanulók integrációs tervének elkészítésében és megvalósításában, a Pedagógiai Szakszolgálatok határozatainak a szellemében végzik a különleges bánásmódot igénylő tanulói csoportok többségi nevelésében.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus során a hallgatók megismerkednek a gyógypedagógia alapfogalmaival, a gyógypedagógia rendszerében elkülönült fogyatékosági területekkel, megismerik a részképességzavar definícióját, legfontosabb ismérveit. A kurzus segít rávilágítani a társadalmi attitűd segítő vagy gátló jellegére. Felvázolja a sajátos nevelési szükségletű tanulók lehetőségeit az oktatási rendszerben a törvények, rendeletek tükrében, bemutatja az integrált, inkluzív nevelésben-oktatásban résztvevők kapcsolatrendszerét.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>ppt prezentáció, esetpéldák, videó filmek, csoportos és páros munkák.</p>								

Értékelés

6-8 oldalas (kb. 15000 karakter szóköz nélkül) esszé írása egy szabadon választott csoportba tartozó különleges bánásmódot igénylő tanuló integrációs tervének az elkészítéséről. A munka tervezési jellegű, ami kiterjed a tanuló egyéni szükségleteivel kapcsolatos információk feltérképezésére; az egyéni tanulási folyamat megtervezésének szempontjaira, az osztálytermi munka feltételeire és módszereire. Az esszében megjelennek az integráció és inklúzió strukturális vonatkozásai (törvényi, intézményi, osztálytermi és egyéni szakmai keretek), valamint az oktatás nevelés folyamat jellege. Az esszé tükrözi a megoldások lehetőségeinek sokszínűségét, a sikeres integráció feltételeit, a saját szerepvállalás attitűdjeit, érték dimenzióit. A feladat elkészítése hozzásegíti a hallgatót az ismeretek integrálásához, tanári szerepeinek tisztázásához. Képesé válik a folyamatban tudatos döntéshozatalra, valamint a fejlesztésben való aktív együttműködésekre, saját hatékonyságának monitorozására.

Kötelező szakirodalom:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV
 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=154929.229239
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1300015.emm
- Adaptációs kézikönyv. Gyakorlati útmutató integráló pedagógusoknak.* Sulinova, Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest, 2008, 13–169. ISBN 978-963-682-622-2
- Booth, T., Ainscow, M.: *Inklúziós index. Útmutató az inklúzív iskolák fejlesztéséhez.* Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete, 2011. ISBN 978-963-06-6901-6
file:///C:/Users/User/Downloads/inkluzios_index.pdf
- Györgyi Zoltán, Kópatakiné Mészáros Mária (2012): *Oktatási egyenlőségek és sajátos igények* <http://ofi.hu/10-oktatasi-egyenlotlensegek-es-sajatos-igenyek-gyorgyi-zoltan-kopatakiné-meszaros-maria>
- Heacox, Diane(2006): *Differenciálás a tanításban, tanulásban.* Kézikönyv a 3–12. évfolyam számára. Budapest, Szabad Iskolákért Alapítvány. ISBN 963 0614 57 x
- Kovács Karolina Eszter (2020): *Különleges bánásmód a köznevelésben,* <https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/14202/Kov%20Karolina%20K%20%bc1%20%b6nleges%20b%20%a1n%20%a1sm%20%b3d%20a%20k%20%b6znevel%20a%20%a9sben.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Kovács Karolina Eszter (szerk.) (2024): *Különleges bánásmód a köznevelésben* Debreceni Egyetemi Kiadó ISBN 978-963-615-103-4
- Tóth László (2015): *Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése* Debreceni Egyetemi Kiadó, ISBN 978 963 473 871 810. http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/sajatos_nevelési_igenyu_tanulok_fejlesztese.pdf
- Illyés Sándor (szerk) (2000): *Gyógypedagógiai alapismeretek.* BGGYTF, Budapest. ISBN 963 7155 28 7

Ajánlott szakirodalom:

- Andrássy Ildikó: *A sajátos nevelési igényűről - nemzetközi összehasonlítás.* Fejlesztő pedagógia 2007. 2. sz. 50-72. p. ISSN 0866-2495
- Dékány Judit–Mohai Katalin (2012): *Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek, tanulók komplex vizsgálatának diagnosztikus protokollja – Specifikus tanulási zavarok (írott nyelvhasználat zavarai, diszkalkulia* Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft, https://www.educatio.hu/pub_bin/download/.../diagnosztikai_kezikonyv_9fejezet.pdf
- Illyés Sándor(2006): *Fogyatékoság, speciális nevelési szükséglet, differenciális pedagógia.* In: Hoffmann Judit(szerk.): *Gyógypedagógiai szöveggyűjtemény.* Comenius Kft. Pécs, 71-48.
- Kovácsné szerk: (2015): *Sajátos nevelési igények, méltányos pedagógia* Savaria University Press, Szombathely ISBN 978 615 5251559 <http://mek.oszk.hu/14700/14725/14725.pdf>
- Neill, A. S. (2004): *Summerhill – A pedagógia csendes forradalma.* Kétezerégy Kiadó, Piliscsaba. ISBN: 9789639904064
- Orgoványi-Gajdos Judit (2010): *Kalauz a nehezen kezelhető diákok tanításához szükséges nevelési-oktatási stratégiák megalkotásához* Pécsi Tudományegyetem, Pécs ISBN 978-963-642-502-9
- Pető Ildikó (2003): *Inklúzió a nevelésben.* Iskolakultúra, 2003/10. 3–12.
- Vidonyiné Sólymosi Rita (2010) *A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatására való érzékenyítéshez kapcsolódó pedagógiai módszerek támogatása* Nyugat-Magyarországi Egyetem
- Wender, Paul (1999): *A hiperaktív gyermek, serdülő és felnőtt. Figyelemzavar egy egész életen át.* Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest ISBN: 9789632423449

Alkalmankénti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Saját élmények, tapasztalatok különleges bánásmód oktatás gyakorlatából. Órai keretek tisztázása.
	Különleges bánásmód: fogalom, alapelvek, történeti áttekintés
	Az inkluzív oktatás jogi és etikai keretei
	Az integrált oktatás előnyei és kihívásai
	A fogyatékos fogalma és típusai
	A fogyatékossgal élő tanulók sajátosságai
	Az akadálymentes oktatási környezet kialakítása
	A tehetséges gyerekek jellemzői
	Az egyéni tanulás megtervezése és megvalósítása az oktatásban
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Differenciált oktatási stratégiák alkalmazása
	A pedagógus szerepe az integrált oktatásban
	Hatékony kommunikáció a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal és szüleikkel
	Szakmai együttműködés más szakemberekkel
	Az integrált oktatás értékelése
	A tanulók fejlődésének nyomon követése
	Visszajelzések adása és fogadása
	Univerzális tervezés
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Inkluzív oktatási modellek bemutatása
	Kooperatív tanulás
	Az SNI és a BTMN tanulók inklúziója a tanórán kívüli tevékenységekbe
	Inkluzív iskolai klíma megteremtése
	Közösségépítés
	Jogesetek az integrált oktatásban
	Etikus dilemmák az inkluzív oktatásban
	Jövőbeli trendek az integrált oktatásban
Az inkluzív oktatás nemzetközi gyakorlata	
A hallgatók reflexiói és tanulságai	
25.	A kurzus zárása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Hátrányos helyzetű tanulók az oktatásban				Kódja:	GT_MKTL034-17	
	angolul:	Socially disadvantaged students in education						
Felelős oktatási egység:		DE BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet Neveléstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bacskai Katinka			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókat bevezessük a hátrányos helyzetű tanulókkal folytatott iskolai munkába. Három szinten kínálunk ismereteket, készségeket, képességeket, attitűdöket: 1) a tünetek, 2) az okok 3) és a megoldások szintjén.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a hátrányos helyzet és a társadalmi hátrány fogalmait, a hátrányos helyzetű diákokkal és szülőikkel való kommunikáció gyakorlatias fogásait, a hátrányos helyzetű tanulókkal folytatott munkában partnerként fellépő szakember- és intézményhálózatot. Megismer támogató programokat.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes eligazodni a téma szakirodalmában, a hazai és nemzetközi gyakorlat során felhalmozódott szakmai tudásanyagban, továbbá a hátrányos helyzetű diákokat célzó támogatásokban. Ismeri és felismeri azokat a tanulói problémákat, viselkedést, tanulási hiányokat és erősségeket, amelyek a szociális hátrányos helyzet következményei, képes ezek kompenzálására.</p> <p><i>Attitűd:</i> Alkalmas a reziliens szemléletmód alkalmazására a hátrányos helyzettel kapcsolatos mindennapos pedagógiai munkában. Alkalmas a hátrányos helyzetű tanulók egyéni sikertörténeteinek és bevált iskolai programokon keresztül megismert jó gyakorlatok pedagógiai tanulságainak feldolgozására és adaptálására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Konkrét eseteírások alapján képes a hétköznapi iskolai munka során jelentkező 1) tünetek beazonosítására, 2) a mögötte álló tényezők okfeltárására, valamint 3) megoldástervek készítésére. Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással. Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során bevezetjük a hátrányos helyzet és a romológia fogalmait a jogszabályok és a pedagógiai munkához kötődő diszciplínák kontextusában, a kérdéskör legfőbb családi, társadalmi és iskolai összefüggéseit, különös tekintettel az eredményesség belüli egyenlőtlenségek, az azok mögött álló tanulói, osztálytermi, iskolai, strukturális, családi és közösségi tényezőkre.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, megbeszélés, vita, kiselőadás, különböző munkáltató módszerek.								
Értékelés								
A félév teljesítésének feltétele egy írásbeli dolgozat elkészítése azok, akik az órán részt vesznek, a feladatok egy részét már ott teljesíteni tudják. .								
Kötelező szakirodalom:								
Várnagy Elemér, Várnagy Péter (2000): A hátrányos helyzet pedagógiája. Comenius Bt., Pécs ISBN 963 9062 32 4								
Orsós Anna (2015). A romológia alapjai. Pécsi Tudományegyetem.								
Ceglédi Tímea, Godó Katalin, Oláh Róbert (2019): Hátrányból reziliencia. Tananyag a Hátrányos helyzetű tanulók								

az iskolában c. kurzushoz. Debrecen: Debreceni Egyetem

Ajánlott szakirodalom:

- Bacsikai K. (2015). Iskolák a társadalom peremén. Szeged: Belvedere Meridionale.
- Berlinger E. & Megyeri K. (2015). Mélyszegénységből a felsőoktatásba. Közgazdasági Szemle, 2015(62). 674-699.
- Bernát, Anikó. 2014. Leszakadóban: a romák társadalmi helyzete a mai Magyarországon. [In decline: the social situation of the Roma youth in Hungary.] In: Kolosi, Tamás, and Tóth, István György, eds. Társadalmi riport 2014. [Riport on the society 2014] Budapest: TÁRKI. 246-264.
- Bernstein, B. (2003). Nyelvi szocializáció és oktathatóság. In Meleg Cs. (szerk.). Iskola és társadalom. Budapest & Pécs: Dialóg Campus Kiadó. 173-197.
- Ceglédi T. (2012). Reziliens életutak, avagy a hátrányok ellenére sikeresen kibontakozó iskolai karrier. Szociológiai Szemle, 22(2). 85-110.
- Fejes József Balázs, Lencse Máté and Szűcs Norbert (2016, eds.): Mire jó a tanoda? A TanodaPlatform keretében összegyűjtött innovációk, kutatások, történetek. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged. Available at: https://motivaciomuhely.hu/wp-content/uploads/2016/04/Mire-j%C3%B3-a-tanoda_webfinal.pdf
- Fehérvári Anikó & Varga Aranka (2018) (szerk.). Reziliencia és inklúzió az Arany János Programokban. Pécs: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wlislócki Henrik Szakkollégium.
- Hüse L. (2015). Roma tanulók iskolai attitűdjeit befolyásoló tényezők. Szakkollégiumi Tudástár Nyíregyháza: Evangélikus Roma Szakkollégium.
- L. Ritók Nóra (2008). Projektpedagógia a hátrányos helyzetű tanulók oktatásában Egy sikeres példa: Európa-projekt Berettyóújfalun. Budapest, Educatio
- Németh Szilvia, Zoltán Hermann, Dániel Horn, András Kádár, Attila Papp Z., and Ágnes Székely (2019): Guidelines for Abolishing Segregated Education of Roma Pupils. Available at: <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/esely-egyuttnevelésre/szilvia-nemeth-zoltan>
- Themelis Dr S. and B. Foster (2013): Education for Roma: the potential of inclusive, curriculum-based innovation to improve learning outcomes. Available at: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000225955>
- Papp Z. A. (2013). Pedagógiai hozzáadott értéka roma tanulói arány függvényében a magyar iskolarendszerben. In Bárdi N. & Tóth Á. (szerk.). Önazonosság és Tagoltság. Budapest: MTA Kisebbségkutató Intézet. 69-88.
- Sallai É, Szilvási L, Trencsényi L. (2008): Módszerek a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének segítésére. Pedagógiai koncepció. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság
- V. Gönczi Ibolya (2015): Gyermek-és ifjúságvédelem, a hátrányos helyzet kezelése. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen143p.

Heti bontott tematika

1.	
	TE*
3.	
	TE
5.	
	TE
7.	
	TE
9.	
	TE
11.	
	TE
13.	
	TE
15.	
	TE
17.	
	TE
19.	
	TE
21.	
	TE
23.	
	TE
25.	
	TE
27.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A tanári pálya komplex kérdései				Kódja:	GT_MKTL013-17	
	angolul:	Complex issues of the teaching profession						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szűcs Tímea			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja,								
<p>a tanári pálya sajátos kérdéseinek, a tanítási-tanulási folyamatokon túli dimenzióinak a mélyebb megismerése és az iskolai kontextusba ágyazása. A kurzus a cselekvő gondolkodást és problémaérzékenységet, valamint a különböző aspektusok egyidejű figyelembevételének képességét fejleszti.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Ismeri az oktatási rendszer vertikális és horizontális kiterjedését, szereplőit, benne a pedagógus helyét és szerepét Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit. Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Képes a tanári életpályáját megtervezni, reflektív módon áttekinteni, tudását és képességeit folyamatosan fejleszteni. Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra diákokkal, szülőkkel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőivel.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, s reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Törekszik a tanulókkal való együttműködés megvalósítására a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A folyamatos fejlődés igényének megjelenése és támogatása - Az oktatási folyamatban részt vevő aktorokkal való kapcsolattartás és építés 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanári pálya általános kontextusa, hallgatói problémafelvetés, a kurzus tematikai egységeinek kialakítása 2. Kinek az órája? A tanítási gyakorlat belső kontextusai, a mentorral való együttműködés a tervezés során. 3. A tantestület működése, a beilleszkedés kérdései. 4. 1-5-ig. Minősítés, feleltetés, osztályozás. 5. Vonalban. On-off? A modern kommunikációs felületek iskolai felhasználása. Kommunikáció a gyerekekkel, kommunikáció szakmai csoportokban. 6. Fiatal tanárok és az iskola. A pályakezdés tapasztalatai. 7. Fáradt, szentelen vagy csak unatkozik? A fegyelmezés kérdései. 8. Igazgatónak lenni manapság. Hogyan működtessünk sikeresen egy iskolát? 9. A szülő mint nevelési partner. Konfliktusok a gyerekekkel, konfliktusok a szülőkkel. 10. Erőszak, zaklatás, veszélyes kapcsolatok. 11. Az életpályamodell és hatása. Minősítés a tanári pályán. 								

<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás és szeminarizált interaktív hallgatói munka.</p>
<p>Értékelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - az órai interaktív feladatokban való részvétel, aktivitás - az órával kapcsolatos feladatok megoldása csoportos és egyéni formában - kollokvium a kiadott szakirodalom alapján
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ginnis, Paul (2007): Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei. Pécs, Pécsi Direkt kft. – Alexandra. ISBN: 978 963 369 938 6 2. Kagan, S.,- Kagan, M. (2010): Kooperatív tanulás. Budapest, Önkonet. ISBN: 978 963 866 235 4 3. Szabó, L. T. (2010): Bevezetés a tanári mesterségbe. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, [Pallas Debrecina 19.] ISBN: 978 963 318 027 3 <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prievara Tibor: A 21 századi tanár. Egy pedagógiai szemléletváltás személyes története. Neteducatio Kft., 2015. 2. N. Kollár Katalin- Rapos Nóra (szerk.) (2005): Tanár lesznek. A társas, társadalmi viszonyok. [Tanár lesznek 1.] Budapest, ELTE Eötvös Kiadó. <p>http://www.eltereader.hu/media/2015/11/Tanar_leszek_READER.pdf</p>

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A tanári pálya általános kontextusa, hallgatói problémafelvetés, a kurzus tematikai egységeinek kialakítása
	TE*
	Kinek az órája? A tanítási gyakorlat belső kontextusai, a mentorral való együttműködés a tervezés során.
	TE
	A tantestület működése, a beilleszkedés kérdései.
	TE
	1-5-ig. Minősítés, feleltetés, osztályozás.
	TE
	Visszajelzés és motiváció. Kommunikáció a szülőkkel.
	TE
	Vonalban. On-off? A modern kommunikációs felületek iskolai felhasználása. Kommunikáció a gyerekekkel, kommunikáció szakmai csoportokban.
	TE
Énközlés, asszertív/erőszakmentes kommunikáció.	
TE	
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Fáradt, szemtelen vagy csak unatkozik? A fegyelmezés kérdései.
	TE
	Konfliktuskezelés
	TE
	A szülő mint nevelési partner. Konfliktusok a gyerekekkel, konfliktusok a szülőkkel.
	TE
	Fiatal tanárok és az iskola. A pályakezdés tapasztalatai.
	TE
	Erőszak, zaklatás, veszélyes kapcsolatok.
	TE
	Igazgatónak lenni manapság. Hogyan működtessünk sikeresen egy iskolát?
	TE
Az életpályamodell és hatása. Minősítés a tanári pályán.	
TE	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Controlling				Kódja:	GT_MKTL017-17	
	angolul:	Controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. - A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. - A hallgatók megismertetése a controlling funkcionális területi sajátosságaival, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. Teljesítménymérési rendszerek.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Számonkérés módja: A kollokviumi jegy (K) megszerzése: Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiai HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A pénzügyi és a vezetői számvitel összehasonlítása, kapcsolata a controllinggal. A költséges csoportosítása, flexibilis költségelemzés. A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege.
2. konzultációs alkalom (5 óra)	A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A controller és feladata. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek

A tantárgy neve:	magyarul:	A tanárjelölt személyiségfejlesztése				Kódja:	GT_MKTL018-17	
	angolul:	The teacher trainee's personality development						
Felelős oktatási egység:		DE Gazdaságtudományi Kar Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Gergely Éva			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgyhoz tartozó témakörök feldolgozása sajátélményű önismereti tréning keretei közt történik az elméleti háttér megvilágításával párhuzamosan. A kurzus célja, hogy a hallgatók visszajelzést kapjanak személyiségükről, megismerjék a krízisek fogalmát, kiemelt szerepet tulajdonítva a serdülőkorra. Megismerkednek olyan eszközökkel, melyekkel hatékonyan tudnak kommunikálni, problémát megoldani az érintett célcsoport tagjaival. Segíteni tudnak a tanulók felmerült problémáinak kezelésében, tanulási stílusok beazonosításában, mindezt a hatékony tanítás-tanulás elérése érdekében.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Átfogóan ismeri és érti a személyiségfejlesztés pszichológiai törvényszerűségeit.</p> <p><i>Képesség:</i> Az elsajátított ismeretek és az átélt csoportélmény eredményeként a hallgató képes legyen egy személyiségfejlesztő csoport önálló megtervezésére diákok körében Legyen tisztában a legfőbb csoportdinamikai történésekkel, egy csoport megszervezésének, működtetésének és lezárásának lélektani szabályszerűségeivel</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek elsajátítására. Tiszteli a tanulók személyiségét, képes mindenkinben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához. Az iskola világában tudatosan törekszik az értékek sokféleségének elfogadására, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására, különös tekintettel az etnikumokra és nemzetiségekre. Belátja, hogy a konfliktusok is a közösségi élethez tartozhatnak.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus főbb tartalmi súlypontjai a következők: konfliktusok kezelése, az énkép, saját kommunikációs stílus megismerése és fejlesztése, a hatékony kommunikáció ismérvei, asszertív konfliktus kezelés. Bemutatásra kerülnek a serdülőkor legfontosabb krízisei, a diákok eredményes meghallgatásának módjai, a tanulási stílusok megismerésének eszközei. A hallgatók megtanulják egy tréningforgatókönyv elkészítésének módját annak érdekében, hogy sikeresen tudjanak a jövőben középiskolások számára tréningeket tartani.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A felsorolt témák megközelítése ún. strukturált gyakorlatok formájában és az azokhoz tartozó közös elemző/feltáró beszélgetések révén történik a szükséges elméleti háttér megismerésével.</p>								
Értékelés								
<p>A Hallgatók gyakorlati jegyet szereznek a tárgyból.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Dávid Imre: Jó szóval oktasd! Módszertani kézikönyv oktatóknak. Magyar Génius Program. Génius Könyvtár sorozat 2011. ISBN: 2062-5936

Páskuné Kiss Judit (szerk.) – Dávid Imre és mtsai: Varázsszem. Kiadó, Debrecen, 2006.

ISBN 9789630614917

Gordon, T.: A tanári hatékonyság fejlesztése – A T.E.T.-módszer, Gondolat Kiadó, Budapest, 1990.

Hajduska Marianna: Krízislélektan. ELTE Eötvös Kiadó, 2008.

Ajánlott szakirodalom:

Rudas János: Delfi örökösei. Gondolat Kiadó, Budapest, több kiadás ISBN:9789639771031

Cole, Michael – Cole, Sheila: Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Heti bontott tematika	
1.	Személyiség, Jung típusana, Johari ablak megvitatása a személyiségteszt eredményére alapozva
	TE*
	Krízisek áttekintése, akcidentális és fejlődési krízisek
	TE
	A krízist kiváltó események áttekintése
	TE
	A serdülőkor krízisei, a leggyakoribb kamaszkori válságok
	TE
	Identitáskrízis, teljesítménykrízis, autoritáskrízis, szociális gátlás
	TE
	A diákok problémájának kezelése
	TE
	A kommunikáció gátjaival történő megismerkedés
	TE
9.	Az elfogadás nyelve, a diákok eredményes meghallgatásának módjai
	TE
	Konfliktuskezelési stratégiák, megismerésük saját élmény alapján teszt formájában
	TE
	Tanulási stílus megismerésének lehetőségei
	TE
	Tanulási szokások beazonosítása
	TE
	Tanulási hatékonyság növelésének eszközei
	TE
	Tréningforgatókönyv felépítésének elsajátítása
	TE
	Egy fejlesztő tréning összeállításának módszertani áttekintése egy középiskolai csoport számára
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pedagógiai folyamat II.				Kódja:	GT_MKTL019-17	
	angolul:	Pedagogical process II.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Didaktika				Kódja:	GT_MKTL008-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyak. jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szűcs Tímea			beosztás:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy növelje a hallgatók kompetenciáját az iskolában előforduló jellegzetes értékelési helyzetek megoldásában. Ennek megfelelően a kurzus középpontjában a tanulói teljesítmények értékelése áll. A tanulói teljesítmények értékelésének kérdései mellett foglalkozunk a tanárok és az intézmény értékelésének/önértékelésének kérdéskörével.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása: a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelése, a különböző értékelési formák és eszközök használata, az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazása, az önértékelés fejlesztése.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A szakképzett tanár képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására. Az értékelés során képes figyelembe venni az értékelés hatásait a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelésére. Képes elősegíteni a tanulók reális önértékelését és alkalmazni a tanulók önbecsülését támogató ellenőrzési módszereket. Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére. Képes az országos, illetve a helyi mérési eredmények értelmezésére.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> - A mérés, értékelés alapfogalmai, a velük szemben támasztott követelmények - Értékelési típusok, értékelési filozófiák - A feladatlap készítés alapjai, feladattípusok - A jó feladatlap, pontozás, átváltás - A feladatlap értékelése, eredményessége, itemanalízis - Feladatlap készítés - Az értékeléssel kapcsolatos szabályozó dokumentumok az iskolában, e-napló - A pedagógusok munkájának mérése, értékelése 								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Szemináriumi munkaforma, amely az új ismeretek megismerését, valamint páros, illetve csoportmunkát foglal magába. A tanítási módszer alapvetően a kooperatív interakció. Megbeszélés, vita, egyéni véleménynyilvánítás iskolai szituációk, források, beszámolók stb. elemzése, helyzetgyakorlatok segítségével.</p>								

Értékelés

- Tanórai aktivitás (egyéni értékelés!):
  - tematikailag releváns, konstruktív megnyilvánulás
  - személyes tapasztalatok, önálló gondolatok megosztásaésszerű érvelés
  - a páros és kiscsoportos feladatokban való érdemi részvétel
- Témazáró feladatlap és megoldó kulcs, illetve azok értékelése
  - a célkitűzésnek való megfelelés
  - mérési alapelveknek való megfelelés
  - megfelelő megfogalmazás (instrukciók nyelvezete, témák)
  - komplexitás és fokozatosság elve, differenciálás
  - item típusok változatossága, csoportosítása
  - átlátható, igényes formai megjelenés
  - egyértelmű javítás
  - vitathatatlan pontozás
  - világos értékelés

Kötelező szakirodalom:

Buda András (2011): értékelési filozófiák és pedagógiai mérés. RE-PE-T-HA-KÖNYVEK (Sorozatszerkesztő: Chrappán Magdolna) Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok

Csapó Benő (2000): Tudásszintmérő tesztek. In Falus Iván: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe.

Műszaki Könyvkiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Ranschburg Ágnes (2004): Az iskolák értékelési-mérési gyakorlata és a kompetenciák. Új Pedagógiai Szemle, 54. évf.3. sz. 52-68. pp

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A mérés, értékelés alapfogalmai 1.
	TE*
	A mérés, értékelés alapfogalmai 2.
	TE
	A mérés, értékelés alapfogalmaival szemben támasztott követelmények
	TE
	Értékelési típusok
	TE
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Értékelési filozófiák
	TE
	A feladatlap készítés alapjai
	TE
	Feladattípusok
	TE
	A jó feladatlap
	TE
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Pontozás, átváltás
	TE
	A feladatlap értékelése, eredményessége
	TE
	Itemanalízis
	TE
	Feladatlap készítés
	TE
Az értékeléssel kapcsolatos szabályozó dokumentumok az iskolában, e-napló	
TE	
A pedagógusok munkájának mérése, értékelése	
TE	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nevelésszociológia II.				Kódja:	GT_MKTL023-17	
	angolul:	Sociology of Education II.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	magyar	
Levelező	X	Féléves		Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ceglédi Tímea			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Godó Katalin			beosztása:	PhD hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
elmélyítsék tudásukat a nevelésszociológia tudományterületének speciális résztemáiban az elméleteket, paradigmákat illetően, tisztában legyenek a kurrens fogalmakkal, átlássák az aktuális folyamatokat és összefüggéseket, tisztában legyenek az aktuális társadalmi folyamatok és a pedagógia elmélete és gyakorlata közötti összefüggésekkel, kölcsönhatásokkal, valamint a fenti kölcsönhatásból eredő releváns pedagógiai teendőkkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő tudással rendelkeznek a nevelés és társadalom kapcsolatának, a szocializáció, a kapcsolati kultúra és gyermeknevelés alternatív és témaspecifikus elméleteiről. Elmélyíti tudását a családi és intézményi szocializáció kölcsönhatásával, valamint a pedagógusok együttműködésében betöltött szerepével kapcsolatban. Megismeri a társadalmi, kultúra- és csoportközi folyamatok alternatív elméleteit.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a tanulók világáról, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének lehetőségeiről reális képet alkotni, napjaink kurrens ismereteit felhasználva. Mélyíti tudását a tanulók személyiségének megismerésében, az esetleges szocializációs, integrációs problémák felismerésében és kezelésében.								
<i>Attitűd:</i>								
Tiszteli a tanulók személyiségét, a társadalmi háttértől elvonatkoztatva igyekszik segíteni a tanulót fejlődésében, az oktatási és nevelési folyamat során. Érzékeny a tanulók problémáira, segíti a személyes környezetében – elsődlegesen a családban és iskolában – a társas kapcsolataiban, kommunikációban, felkészíti a társadalmi integrációra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget érez a társadalom és a társadalmat alkotó kisközösségek iránt. Önálló véleményalkotással és autonóm döntéshozattal rendelkezik.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az oktatás aktuális folyamatainak megismerése. Témaspecifikus ismeretbővítés kurrens elméletek és gyakorlatok mentén (reziliencia, szociolingvisztika, racionális döntésmélet, pedagógiai hozzáadott érték, a szabadidő nevelésszociológiája).								
A Független Színház kiselőadásának bevonásával megismerkedünk a roma kultúrával, s a romák kihívásaival az oktatásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, megbeszélés, vita, forrásfeldolgozás								
Értékelés								
Előadás, prezentáció.								
Kötelező szakirodalom:								
Pusztai G. (szerk.) (2020). <i>Nevelésszociológia. Elméletek és kontextusok</i> . Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó.								

Ajánlott szakirodalom:

Andorka R. (2006). Oktatás (12. fejezet). Andorka R. (szerk.): *Bevezetés a szociológiába*. Budapest: Osiris Kiadó. pp. 427-457.

Bourdieu, P. (2008). *A társadalmi egyenlőtlenségek újatermelődése*. Budapest, General Press Kiadó.

Ceglédi T. (2018). *Ugródeszkán. Reziliencia és társadalmi egyenlőtlenségek a felsőoktatásban*. Debrecen: CHERD-Hungary.

Ceglédi T. (2012). Reziliens életutak, avagy a hátrányok ellenére sikeresen kibontakozó iskolai karrier. *Szociológiai Szemle*, 22(2). 85-110.

Engler Á. (2014). *Hallgatói metszetek*. Debrecen: CHERD-Hungary.

Kozma T. (2001). *Bevezetés a nevelésszociológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.

Pusztai G. (2009). *A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra*. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó.

Réger Zita (2002). *Utak a nyelvhez*. Budapest: Soros Alapítvány és MTA Nyelvtudományi Intézet.

Varga A. (szerk.) (2015). *A nevelésszociológia alapjai*. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, Wlislócki Henrik Szakkollégium.

Tematika:

- Nevelésszociológiai alapok ismétlő áttekintése. Társadalmi folyamatok és oktatás
- Kapcsolati kultúra, kapcsolati háló
- A tanulók személyiségének megismerése, a szocializációs, integrációs problémák felismerése és kezelése
- Pedagógiai hozzáadott érték, Mentorálás mint lehetséges módszertani eszköz
- Reziliencia a nevelésszociológiában

A tantárgy neve:	magyarul:	Családszociológia				Kódja:	GT_MKTL024-17 MK6CSSZA03PT19 MTMTANL0022	
	angolul:	Family Sociology						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Politikatudományi és Szociológiai Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlat	magyar	
Levelező	X	Féléves		Féléves	X			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Godó Irén			beosztása:	PhD hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A családszociológia kurzus célja, hogy a tanár szakos hallgatók mélyreható ismereteket szerezzenek a családi struktúrákról, dinamikákról és a családok társadalmi szerepéről, valamint ezen ismereteket alkalmazni tudják a pedagógiai gyakorlatban. A kurzus célja továbbá az, hogy fejlessze a hallgatók kritikus gondolkodását, empátiáját és kommunikációs készségeit, hogy hatékonyan tudjanak együttműködni különböző családi háttérrel rendelkező diákokkal és szülőkkel. Emellett a kurzus ösztönzi a hallgatók nyitottságát és toleranciáját a családi sokféleséggel szemben, és növeli társadalmi érzékenységüket és elkötelezettségüket a szociális igazságosság iránt. A kurzus elősegíti a hallgatók autonómiáját és felelősségvállalását, lehetőséget biztosítva számukra önálló kutatások és projektek révén saját véleményük kialakítására és etikus, felelős tanári magatartás fejlesztésére. Végül a kurzus célja, hogy a hallgatók képesek legyenek támogatni diákjaik iskolai teljesítményét és jólétét, figyelembe véve a családi háttérből adódó kihívásokat és lehetőségeket.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A családszociológia tárgy keretében a hallgatók mélyreható ismereteket szereznek a családi struktúrákról, működési mechanizmusokról és a családok társadalmi szerepéről. Megismerik a család fogalom történeti változásait és a különböző kulturális kontextusokban megjelenő családi formákat. Továbbá tanulmányozzák a családon belüli dinamikákat, mint például a hatalom és a szerepek elosztását, a kommunikációs mintákat, valamint a konfliktuskezelési stratégiákat.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A családszociológia kurzus során a hallgatók fejlesztik kritikus gondolkodásukat, amellyel képesek lesznek komplex társadalmi jelenségek elemzésére és értékelésére. Emellett erősítik az empátiás készségeiket, amely elengedhetetlen a tanári pályán, hiszen munkájuk során különböző családi háttérrel rendelkező diákokkal fognak dolgozni. A tárgy során az előadó képességük is fejlődik a diákoknak, hiszen szükséges előadást tartaniuk a tárgy teljesítéséhez.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A családszociológiai ismeretek tanulmányozása hozzájárul a hallgatók attitűdjének alakításához, elősegítve a nyitottságot és a toleranciát a különböző családi formák és életstílusok iránt. A tárgy ösztönzi a társadalmi érzékenységet és a szociális igazságosság iránti elkötelezettséget, különösen a hátrányos helyzetű családokkal kapcsolatban. A hallgatók megtanulják értékelni a sokféleséget és felismerik a családok egyéni sajátosságait, ami segíti őket abban, hogy elfogadóbb és támogatóbb tanári magatartást alakítsanak ki. Ezen kívül a tárgy növeli a hallgatók elkötelezettségét a diákok jóléte és támogatása iránt.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A családszociológia tárgy elősegíti a hallgatók autonómiájának fejlődését, mivel önálló kutatások és projektek révén saját maguk fedezhetik fel a tananyag különböző aspektusait, amit előadás formájában kell előadniuk. A tárgy lehetőséget ad a hallgatóknak arra, hogy saját értékrendjük alapján alakítsanak ki véleményt és álláspontot a családdal kapcsolatos kérdésekben. A felelősségvállalás is erősödik, mivel a hallgatók megértik, hogy a családi háttér milyen hatással van a diákok iskolai teljesítményére és jólétére, és hogy a tanárok milyen szerepet játszhatnak ezen hatások enyhítésében.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a hallgatók megismerkednek a családdal, mint szocializációs közeggel, a családban betöltött szerepekkel és azok változásaival, a családformákkal, a család főbb életciklusaihoz tartozó feladatokkal és azok társadalmi hatásaival. A kurzus hangsúlyt helyez a család és a társadalom szoros kölcsönhatására, különös tekintettel a család és az iskola kapcsolatára.</p>								

Kurzus főbb témakörei:

- Család fogalma, család funkciói
- Családtípusok
- Értékek a családban
- Iskola és a család
- Családszociológiai elméletek (funkcionalizmus, konfliktuselmélet, szimbolikus interakcionizmus)
- Egyéni és családi életciklusok

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Megbeszélés, vita, előadás, forrásfeldolgozás

Értékelés

- Tanórán való aktív részvétel
- 10-15 perces előadást tartanak a diákok szabadon választott témakörben, amelybe a családdal kapcsolatban tanult ismereteket, fogalmakat felhasználják

Kötelező szakirodalom:

- Bánlaky Pál (2001): Családszociológia. Wesley János Kiadó. Budapest.
- Czibere Ibolya (szerk.) (2006): Családszociológia szöveggyűjtemény. Oktatási segédanyag. Debrecen. https://szociologia.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/czibere_ibolya_csaladszociologia.pdf
- Somlai Péter (1979). Konfliktus és megértés. A családi kapcsolatrendszer elmélete. Gondolat. Budapest.
- Engler Ágnes (2017): Család mint erőforrás. Gondolat. Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába Osiris. Budapest.
- Anthony Giddens (2008): Szociológia. Osiris Kiadó. Budapest.
- Bukodi Erzsébet (2004): Ki, mikor, kivel (nem) házasodik? Párválasztás Magyarországon. Budapest, Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság – Századvég Kiadó. Budapest.
- Cseh-Szombathy László (1979): Családszociológiai problémák és módszerek. Gondolat. Budapest.
- Komlósi Piroska (szerk.) (2014): Felkészítés a családi életre és a kapcsolati kultúrára. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó.
- Somlai Péter (2013): Család 2.0 - Együttélési formák a polgári családtól a jelenkorig. Napvilág Kiadó. Budapest.
- Schadt Mária (2000): Családszociológia. Szöveggyűjtemény. Comenius Bt. Pécs.

Alkalmankénti bontásban a tematika

1.	Családi struktúrák és történeti változások
2.	Családon belüli szerepek és hatalmi dinamikák
3.	Kommunikáció és konfliktuskezelés a családban
4.	Család és társadalom, iskola kapcsolata

*TE tanulási eredmények